

dersdeo

öğrenmenin en kolay yolu ol!

TARİH

II. DÜNYA SAVAŞI

II. Dünya Savaşı Öncesi Gelişmeler

Japonya

- 1920'li ve 1930'lu yıllarda Uzakdoğu'nun en güçlü devleti olan Japonya, doğal kaynaklarının yetersizliği nedeniyle topraklarını genişletmek istemekteydi.
- Bu gelişmeler Uzakdoğu'da çıkarları olan Avrupa devletlerini bir takım önlemler almaya sevk etti.
- **1922 – Washington Deniz Silahsızlanması Konferansı** toplandı. Konferans Japonya'ya karşı önlem almak için toplanmıştır.
- Konferansta Japon Deniz Kuvvetleri sınırlandırılmıştır.

Japonya'nın Mançurya'yı İşgali

- Japonya 1931'de Mançurya'yı işgal etmek için Çin'e yönelmiştir.
- Japonya, Asya'daki faaliyetlerinde serbest kalmak için; 1933'te Milletler Cemiyeti'nden, 1934'te Washington Antlaşması'ndan çekilmiştir.
- Japonya'nın Uzakdoğu'daki yayılımcı politikası, Uzakdoğu'da güçler dengesini bozmuştur.

- Japonya aynı zamanda Batılıların Asya'dan atılmasını öngören 'Yeni Düzen'i ilan etmiştir. Japonya'nın bu emperyalist tutumu nedeniyle Uzakdoğu, II. Dünya Savaşı'nın cephelerinden biri olmuştur.

İtalya

- I. Dünya Savaşı'nda istediklerini elde edemeyen İtalya, savaş sonrası ekonomik, siyasi ve sosyal sıkıntılarla karşılaşmıştır.
- Bu sorunlar Benito Mussolini önderliğindeki İtalya Faşist Partisi'nin işine yaramıştır.
- İtalya'nın uzun süreden beridir gerçekleştirmek istediği sömürgecilik emelleri, Mussolini ile birlikte, 'Roma İmparatorluğu'nun yeniden kuruluşu' adı ile milli bir ideal haline gelmiştir.
- İlk problem Yugoslavya ile oldu. Serbest şehir olarak bağımsız statü verilen Fiume 1924'te İtalya'ya katıldı.

Habeşistan'ın İşgali

- Ekonomik sıkıntılar yaşayan İtalya, 1929 Ekonomik Buhranı'nın da etkisiyle iyice zora girmiştir. Bu gelişmeler İtalya'yı doğal zenginliklere sahip Habeşistan'a yöneltmiştir.
- 1934'te başlayan saldırı, 1936'da işgalle sonuçlanmıştır.
- İtalya'nın Habeşistan'ı işgaline tepkisiz kalınması, Almanya'yı Locarno Antlaşması'nı iptal etmeye cesaretlendirmiştir.

Ülkeler Arası Gruplaşmalar

- İtalya 1935'te İngiltere ve Fransa ile ortak bir cephe kurdu.

Nedeni: Almanya'nın, kendi nüfuzu altında olan Orta Tuna'ya egemen olacağından endişelenmesi.

- İtalya'nın Habeşistan'ı işgal etmesi İngiltere ile olan ittifakı bozdu. İtalya, Almanya ile yakınlaştı.
- Fransa'da 1936 seçimlerini Halk Cephesi kazandı. Fransa böylece SSCB ile yakınlaşıncaya, İtalya'nın Fransa ile de ittifakı bozuldu.

Ülkeler Arası Bloklaşmalar

Berlin – Roma Mihveri

Almanya'nın 1936'da Avusturya'yı bağımsız bir devlet olarak tanıyacağını belirtmesi Alman – İtalyan ilişkilerini geliştirdi.

Almanya ve İtalya'nın gelişen ilişkileri Berlin – Roma Mihveri'nin kurulmasını sağlamıştır.

NOT : Alman- İtalyan İttifakı 22 Mayıs 1939'da
'Çelik Pakt' ile pekiştirilmiştir.

Berlin – Roma – Tokyo Mihveri

1936'da SSCB – Almanya ilişkilerinin gerilmesi üzerine, SSCB'nin, Japonya'nın Asya'daki işlerine karışması ve Japonya ile SSCB'nin gergin ilişkiler içerisinde olması Alman – Japon yakınlaşmasını sağlamıştır.

Bu gelişmeler üzerine Alman – Japon Paktı imzalanmış ve 1937'de İtalya'nın da pakta katılımıyla Berlin – Roma – Tokyo Mihveri kurulmuştur.

Almanya

- Versay Antlaşması'nın ağır şartları, 1929 Ekonomik Buhranı, Almanya'da Nazileri iktidara taşımıştır. Hitler'in girişimleri sonucu Almanya'da diktatörlük dönemi başlamıştır.
- Hitler'in ilk amacı, Versay Antlaşması'nın maddelerinden kurtulmaktır; ikinci amacı ise Almanya dışında, Almanların yaşadığı toprakları almak ve sınır tanımadan genişlemektir.
- Versay Antlaşması'nın getirdiği yükümlülükler Almanya'yı gizlice silahlanmaya itmiştir ve Almanya 1933'te Silahsızlanma Konferansı'ndan ve Milletler Cemiyeti'nden çekilmiştir.

- Polonya-Fransa ittifakını zayıflatmak isteyen Almanya 1934'te Polonya ile saldırmazlık bildirgesini imzaladı.
- Versay Antlaşması ile Fransa'ya bırakılan Saar Bölgesi halk oylaması ile Almanya'ya geçti.
- Almanya'nın askeri gücünü artırması üzerine Fransa, mecburi askerlik süresini uzattı, İngiltere ise savunma gücünü artırdı. Tüm bu gelişmeler Almanya'nın ülkesini koruma gerekçesiyle ordusunu 550000'e çıkarmasına neden oldu.

Ren Bölgesine Asker Sevkiyatı

Versay Antlaşması'nı ortadan kaldırma kararı alan Almanya, 7 Mart 1936'da askerden arındırılan Ren Bölgesi'ne asker göndermiştir. Fransa ise, çıkarlarına ters düşmesine rağmen bu durumu kabul etmek zorunda kalmıştır.

Avusturya'nın İlhakı

1938'de Avusturya ile birleştğini ilan eden Almanya bu bölgeyi ilhak etmiştir. Böylece Versay Antlaşması'nın son kalıntıları da ortadan kaldırılmıştır. Hitler, ikinci planını uygulamak için çalışmalara başlamıştır.

Südetler Bölgesi'nin Almanya'ya Katılması

Çekoslovakya'nın Südetler Bölgesi'nde 3,5 milyon Alman yaşamaktaydı. Almanya bu sebepten dolayı bu bölgeyi ilhak etmek istemektedir.

1938'te Hitler, Çekoslovakya'yı işgal etme kararı almış, ancak Avrupa'da genel bir savaş çıkması ihtimalinin oluşması üzerine İngiltere'nin girişimi ile **Münih Konferansı** toplanmıştır.

Münih Konferansı;

İngiltere'nin önerisi ile Almanya, İtalya, Fransa ve İngiltere'nin katılımıyla toplanan konferansta, Südetler Bölgesi Almanya'ya bırakılmıştır. Çekoslovakya'nın toprakları İngilizlerin ve Fransızların güvencesi altına girmiştir.

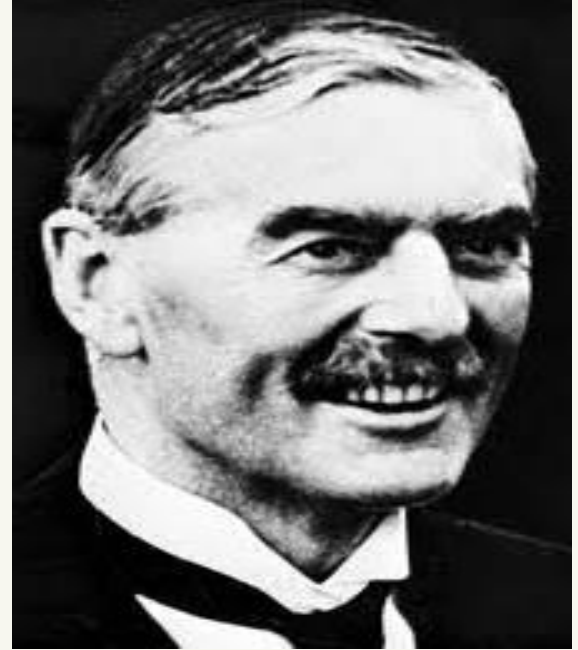
NOT: M n h Konferansı'na  a ırılmayan ve  ekoslovakya ile ilgili kendisine danışılmayan SSCB, batılı devletlerden uzaklaşıp Almanya ile yakınlaştı.

Yatıştırma Politikası

II. Dünya Savaşı'na giden dönemde İngiltere Başbakanı Chamberlain'la özdeşleşen politikadır.

Chamberlain, Almanya'nın esas ilgi alanının SSCB'nin toprakları olduğunu ve Almanya'nın Avrupa'da işgallerinde fazla ileri gitmeyeceğini düşünmekteydi.

Bu sebepler yüzünden İngiltere, Almanya'nın saldırgan tutumlarına karşı dengeleyici bir politika izlemiştir. Almanya'nın Çekoslovakya'yı işgali ve Romanya'yı nüfuzu altına alması ile bu politikasından vazgeçmiştir.

Mihver Devletleri

Almanya – İtalya – Japonya

Müttefik Devletleri

İngiltere – Fransa – ABD – SSCB – Çin

II. Dünya Savaşı Sırasında Liderler ve Önemli İsimler

Müttefik Devletler

Fransa

Vichy Hükümeti lideri Mareşal Petain

İngiltere'de Fransız direniş lideri Charles de Gaulle

İngiltere

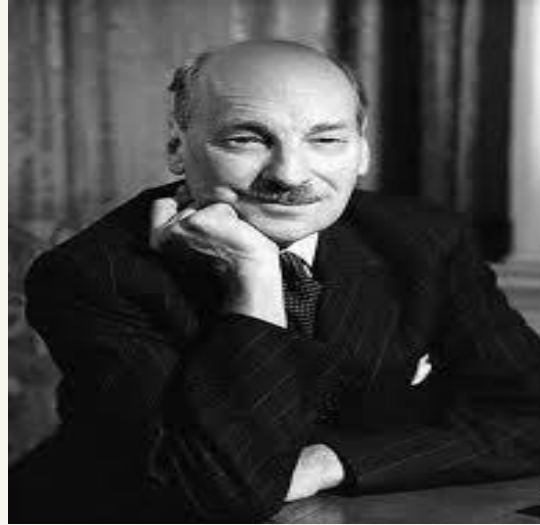
1940'a kadar Chamberlain

1945'e kadar Churchill

1945 ve sonrası Clement Attlee

ABD

1945'e kadar Franklin Roosevelt

1945 ve sonrası S. Thruman

SSCB

Joseph Stalin

Mihver Devletler

Almanya

Adolf Hitler

İtalya

Benito Mussolini

Japonya

İmparator Hirohito

Generaller

De Gaulle

Fransız general ve devlet adamı.
Almanya'ya teslim olan Fransız hükümetine
karşı çıkmıştır.
İngiltere'de Fransız direnişini örgütlemiştir.

Soroko Yamamoto

Japon Amirali, Pearl Harbour Baskını'nı tasarlayan ve yöneten komutandır. Pasifik'te bütün deniz harekâtını yönetmiştir.

Dwight David Eisenhower

1942 Kuzey Afrika Cephesi'nde Meşale Harekâtı'nı yönetti ve başarılı oldu.
1944' te Normandiya Çıkartması'nı yönetti.
Savaştan sonra iki dönem ABD başkanlığı yaptı.

Almanya – SSCB İttifakı (1939)

- Hitler'in hem batıda hem de doğuda Alman ordusunun savaşmasını önlemek için savaşın başlarında yakınlaştığı SSCB ile yaptığı saldırmazlık antlaşmasıdır.
- **Pakt'a göre;**
Taraflar birbirlerine saldırmayacaktır.
Pakt, 10 yıl yürürlükte kalacaktır.

NOT : Almanya'nın SSCB'ye II. Dünya Savaşı sırasında saldırmasıyla SSCB, Müttefik Devletler arasına girmiştir.

Savaş Öncesi Saldırgan Tutumlar ve İşgaller

İtalya

- 1924'te Fiume'yi işgal etti. Aynı yıl Yunanistan'ın Korfu Adası'nı aldı.
- 1936'da Habeşistan'ı işgal etti.
- 1939'da Arnavutluk'a saldırdı.

Japonya

- 1931' de Mançurya'yı işgal etti.
- 1937' de Çin'e ikinci kez saldırdı.

Almanya

- 1936' da Rehn Bölgesi'ne asker sevk etti.
- 1938' de Avusturya'yı ilhak etti.
- 1939' da Çekoslovakya'yı işgal etti.

Maginot Hattı

Fransa tarafından Almanya sınırında oluşturulan savunma hattıdır. Birbirinden bir top atımı uzakta, 50 savunma kulesi ve bunlarla bağlantılı yeraltı sığınaklarından oluşmaktadır.

Savaş yılı: 1939

- Almanya 15 Mart 1939'da Prag'a girdi, Çekoslovakya'yı işgal etti.

NOT: Tamamı Almanlardan oluşmayan bu bölgenin işgali 'Hayat Sahası' politikasının uygulamaya geçtiğini gösterir.

- İtalya 7 Nisan'da Arnavutluk'u işgal etti. Ardından "Çelik Pakt" imzalandı.

- Dantzing'i Polonya'dan isteyen Almanya, bu istek kabul edilmeyince Polonya'yı işgale karar verdi.

NOT: İtalya'nın 1942'ye kadar savaşa girmeyeceğini belirtmesi üzerine Almanya SSCB ile yakınlaştı. İki devlet arasında "Saldırmazlık Paktı" imzalandı.

- Bu gelişme üzerine İngiltere ve Fransa, SSCB ile ilişkilerini kesti.

- 1 Eylül 1939'da Almanya'nın Polonya'ya saldırması üzerine 3 Eylül'de İngiltere ve Fransa, Almanya'ya savaş açtılar ve II. Dünya Savaşı başladı.
- Daha sonraki süreçte SSCB; Estonya, Letonya ve Litvanya'yı ele geçirdi. Finlandiya'nın bazı sınır bölgelerine girdi.
- Çekoslovakya, Yugoslavya, Belçika, Hollanda ve Lüksemburg, Alman işgaline uğradı.
- Japonya Uzakdoğu'da; Filipinler, Hong Kong ve Birmanya'yı işgal etti.

- II. Dünya Savaşı sırasında İngiltere ve Fransa, İsveç'ten Norveç yoluyla Almanya'ya gelen kömür cevherinin gelişini durdurmak için Norveç kıyılarını mayınladı. Bunun üzerine Almanya, Danimarka ve Norveç'i ele geçirdi.

Savaş; Avrupa, Pasifik ve Kuzey Afrika olmak üzere üç cephede yaşanmıştır.

Avrupa Cephesi

Almanya 1940'ta Hollanda ve Beçika'yı ele geçirdi. Ardından Fransa'ya saldırdı.

Fransa, Alman işgaline uğradı, Fransız topraklarının büyük bir kısmı Alman işgali altına girdi. İşgalin olmadığı bölgelerde ise Almanya kontrolünde **Vichy Hükümeti** kuruldu.

- Fransa'nın düşmesiyle yalnız kalan İngiltere'yi havadan vurmak isteyen Almanya, bu ülkeye hava saldırıları başlattı; fakat başarılı olamadı.

NOT: Almanların bu saldırısına “Kartal Hücumu” adı verilmiştir.

- İngiltere'ye karşı hücumunda başarısız olan Almanya, hayat sahası için gerekli olan zenginlikleri doğuda aramaya karar verdi. Bu doğrultuda yönünü SSCB'ye çevirdi.

NOT: SSCB'nin Alman hayat sahası içinde yer alan bölgelere doğru genişlemesi de bu kararda etkili olmuştur.

- Savaşın başlarında iki devlet arasında imzalanan pakt geçersiz duruma geldi.
- Hitler, Barbarossa Harekâtı'yla 6 ay içerisinde SSCB topraklarını işgal etmeyi planlarken, iklim şartlarından dolayı ve büyük Sovyet Direnişi ile hedefine ulaşamamıştır.

- 1942 yılında ikinci bir saldırıya kalkan Almanlar, Moskova'ya yine ulaşamamışlardır.
- Kafkaslar üzerinden İran'a geçerek petrol kaynaklarını ele geçirmek, Batılıların İran yolu ile SSCB'ye yardımını engellemek ve Hindistan' a ulaşarak Japonya ile birleşmek amaçlarıyla Almanya Kafkaslara girdi.
- Mayıs ayında Kırım'ı alan Almanya Kafkaslara girdi ve Maikop Petroller Bölgesi düştü. Böylece SSCB'nin kömür ve elektrik kaynaklarının yarısı ele geçirilmiş oldu.
- Bu gelişmeler üzerine Sovyet orduları Stalingrad'a çekildi.

Stalingrad Savaşı

Üç ay süren mücadelelerde Sovyetler, Kızıl Ordusu ile Almanları yendi. Bu yenilgi Mihver Devletler için bir dönüm noktası oldu.

Kuzey Afrika Cephesi

- Kuzey Afrika'da kara harekâtı başlatan İtalya, ilerleyişe geçti. Elinde bulundurduğu Libya topraklarından başlattığı harekâtla Süveyş Kanalı'na düzenlenen saldırısı, İngilizler tarafından durduruldu.
- 1941 yılında bölgeye müdahale eden Almanya, yeni bir harekât başlattı. Alman-İtalyan ilerleyişini yine İngilizler güçlükle durdurdu.
- 1942'de ABD'nin savaşa girmesiyle İngiliz ve Amerikan askerleri Fas ve Tunus'tan çıkartma yaparak tüm Alman – İtalyan birliklerini teslim aldılar.

Savaş Öncesi ABD

- ABD, I. Dünya Savaşı sonrasında, Avrupa'daki gelişmelere karışmama kararı almıştı.
- Roosevelt yönetimindeki ABD, savaşın başlarında tarafsız kalmayı tercih ederek, savaşın taraflarına silah satmayı reddetmiştir.
- Savaşın Almanya lehine dönmesiyle tarafsızlık yasalarını değiştirdi ve silah satışını serbest bıraktı.
- 9 – 10 Ağustos 1941'de ABD ve İngiltere bir araya gelerek '**Atlantik Bildirisi**'ni yayınladı.

Pasifik Cephesi

- 2. Dünya Savaşı'nın başlaması üzerine Pasifik'te yalnız kalan Japonya güneye yönlendi ve Hainan Adası'nı aldı.
- Fransa'nın düşmesi üzerine bu ülkeye ait Çinhindi'nden stratejik üsler aldı.

Pearl Harbor Baskını ve ABD'nin Savaşa Girmesi

Roosevelt, Japonya'ya petrol ambargosu koyarak, Japon ekonomisini zora soktu.

Diplomatik yollarla çözülemeyen sorun, 7 Aralık 1941'de Japonya'nın, ABD'nin Hawaii takımadalarından, Honolulu Adası'ndaki Pearl Harbor Hava Üssü'nü vurmasına neden oldu.

Bu saldırı üzerine ABD savaşa katıldı.

- Almanya dört gün sonra ABD'ye savaş açtı.
- Pearl Harbour saldırısından sonra Japonya güneye doğru ilerlemeye devam etti. Japonya'yı 1942'de Avustralya durdurdu.
- Mayıs 1942'de Mercan Denizi'nde bu kez ABD'ye yenildi.
- Haziran 1942'de düzenlenen Midway Saldırısı da başarısızlıkla sonuçlandı. Bu gelişme Pasifik'teki savaşın seyrini önemli ölçüde etkiledi.

Avrupa'da Savaşın Sona Ermesi

1943'te Kazablanka Konferansı'nda bir araya gelen Churchill ve Roosevelt, Mihver Devletleri'nin kayıtsız şartsız teslim alınması için harekete geçme kararı aldılar.

Sicilya Çıkartması (1943)

- Kuzey Afrika Cephesi'nde kazandıkları başarının ardından Müttefik Devletler, İtalya'yı ele geçirmek için Sicilya'dan çıkartma yaptılar.
- 1943'te Mussolini iktidardan düştü, yerine Mareşal Badoglio geldi ve İtalya ateşkes imzaladı.
Not: Almanlar bu gelişmeler üzerine Kuzey İtalya'yı bir hava harekatı ile alarak Mussolini'yi kurtardılar, fakat 1945'te Kuzey İtalya müttefikler tarafından ele geçirildi.

Normandiya Çıkartması (1944)

- Alman işgali altındaki Fransa'ya, İngiliz ve ABD askerleri çıkartma yaparak ilerlemeye başladılar. Müttefikler bu çıkartmada büyük kayıplar verseler de başarılı oldular.
- Fransa, Alman işgalinden kurtarıldı.

Kızıl Ordu'nun Berlin'e Girişi (1945)

- Nisan 1945'te, Sovyetler'in Berlin'i ele geçirmesiyle, Almanya savaşı bıraktı.
- 7 Mayıs 1945'te Almanya kayıtsız şartsız teslim oldu.
- Avrupa'da savaş sona erdi.

NOT : Almanya San Francisco Konferansı'nda kayıtsız şartsız teslim olmuştur.

Pasifik'te Savaşın Sona Ermesi

- ABD, 6 Ağustos 1945'te Hiroşima'ya ilk atom bombasını attı. (Yaklaşık 70.000 ölü.)
- ABD, 9 Ağustos'ta Nagazaki'ye ikinci atom bombasını attı. (Yaklaşık 80.000 ölü.)
- Bu gelişmeler üzerine Japonya kayıtsız şartsız teslim olmuştur.
- 2 Eylül 1945'te ateşkes antlaşmasını imzalamış ve II. Dünya Savaşı sona ermiştir.

NOT: Türkiye Cumhuriyeti 1945 yılı Şubat ayında savaşın kazanan tarafın yüksek ihtimalle belli olması üzerine, savaşa Müttefik Devletler safında dâhil olmuştur.

- Almanya ve Japonya'ya savaş ilan etmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti'nin Savaşa Girmekteki Amacı

- BM'nin kurucu üyeleri arasındaki yerini almak istemesi,
- Kazanan devletler arasında yer alarak savaş sonrası kazanımlar elde etmektir.

Savaşı Sona Erdiren Konferanslar

Atlantik Bildirisi (14 Ağustos 1941)

ABD (Roosevelt)

İngiltere (Churchill)

- Savaş sonrasında toprak kazanımı olmayacak.
- Savaş sonrası, devletlerarası savaş tazminatı söz konusu olmayacak.

NOT: I. Dünya Savaşı sırasında yayınlanan Wilson İlkeleri'ne benzer bir bildiridir.

NOT: İlk olarak bu bildiride BM fikri ortaya atılmıştır.

Kazablanka Konferansı (14 – 24 Ocak 1943)

- ABD (Roosevelt) – İngiltere (Churchill)
- SSCB (Stalin) davet edilmiştir, ancak katılmamıştır.
- Sicilya'dan çıkartma yapılması kararlaştırıldı.
- İngiltere, Balkanlar'dan ikinci bir cephenin açılmasını dile getirmiştir. Bu cephenin Türkiye üzerinden açılması için Türkiye'nin savaşa dâhil edilmesi yönünde çalışmalara başlanması kararı alındı.

Quebec Konferansı (14 - 24 Ağustos 1943)

- ABD (Roosevelt) – İngiltere (Churchill)
- Churchill, Türkiye'nin savaşa katılmasını ve ikinci cephenin Balkanlar'dan açılmasını teklif etmiş ancak ABD reddetmiştir.
- İkinci cephenin Normandiya'dan açılmasına karar verilmiştir.
- Çıkartma planını hazırlama sorumluluğu ABD'ye verilmiştir.

Moskova Konferansı (19 Ekim 1943)

- ABD – İngiltere – Çin – SSCB
- Dışişleri bakanları düzeyinde katılımı toplanmıştır.
- BM'nin kurulması üzerinde görüş birliğine varılmıştır.

Kahire Konferansı (22 – 26 Kasım 1943)

- ABD (Roosevelt) – İngiltere (Churchill) – Çin (Çan Kayşek)
- Japonya'nın işgal ettiği yerleri boşaltması için zorlanması kararı alınmıştır.

Yalta Konferansı (4 – 11 Şubat 1945)

- ABD (Roosevelt) – İngiltere (Churchill) – SSCB (Stalin)
- Almanya teslim olduktan sonra, SSCB'nin Japonya'ya savaş açması kararlaştırıldı.
- Bu kararlar Ruslar BM'de üç sandalye aldı (Belarus ve Ukrayna ile).
- SSCB – Çin Dostluk Antlaşması imzalandı.
- Almanya'nın SSCB-ABD-İngiltere arasında işgal bölgelerine ayrılması kararlaştırıldı.

NOT: Savaş sonrasında ABD'nin Avrupa'dan çekilmesinden sonra güçlü bir SSCB ile karşılaşmaktan çekinen İngiltere, Fransa'yı da Almanya'nın işgaline dahil etti.

NOT: Yalta Konferansı'nda İngiltere SSCB'ye çok fazla ödün verdiğini iddia ederek tedirgin olmuştur. Müttefik Devletler arasında görüş ayrılıkları belirginleşmiştir.

San Francisco Konferansı (1945)

- Almanya kayıtsız şartsız teslim olmuştur.
- BM kuruluş yasası hazırlanmıştır.

Postdam Konferansı (17 Temmuz – 2 Ağustos 1945)

- Roosevelt öldüğü için başkan yardımcısı Truman (ABD)
- Konferansın ilk günlerinde İngiliz Başbakanı Churchill daha sonra yeni Devlet Başkanı Clenent Attlee (İngiltere)
- Stalin (SSCB)

- Savaş sonrası statüko belirlendi.
- Savaş sonrası yapılacak barış antlaşmalarının esasları belirlendi.
- Almanya Müttefik Devletler tarafından 4 işgal bölgesine ayrıldı.
- Almanya silahsızlandırıldı ve askerden arındırıldı.
- Avusturya 4 işgal bölgesine ayrıldı. (Viyana)
- İngiltere ve SSCB tarafından işgal edilen İran'ın boşaltılması kararlaştırıldı.

NOT:

- SSCB-ABD-İngiltere'nin savaş sırasında yaptıkları son konferanstır.
- Konferans'ta devletlerarası anlaşmazlıklar arttı.
- Dünya iki blok etrafında kümelenmeye başladı.
- Savaş sırasında Churchill ve İsmet İnönü arasında Adana Konferansı yapılmıştır.
- Türkiye'nin savaşa girmesini istemiştir.
- Türkiye, savaş sırasında Kahire ve Adana Görüşmeleri'ne katılmıştır.

Paris Barış Antlaşması (10 Şubat 1947)

- İtalya, Finlandiya, Romanya, Macaristan, Bulgaristan'la imzalandı.
- Almanya'da birleşik bir yönetim olmadığı için antlaşma yapılmadı.
- Japonya ile ABD 1951'de, SSCB ile Japonya ise 1956'da ayrı ayrı barış antlaşmaları imzaladılar.
- SSCB 1955'te Avusturya'nın işgaline son verdi.
- Doğu ve Batı Blokları kesin çizgilerle ortaya çıktı.

Savaşın Etkileri

A.Siyasi Sonuçlar:

- Faşizm ve Nazizm gibi akımlar tasviye edildi.
- Asya,Afrika ve Orta Doğu'da yaşayan halklar emperyalizme karşı mücadeleye giriştiler. İngiltere ve Fransa'nın sömürgeleri üzerindeki etkileri zayıfladı.

- İtalya,Almanya ve Avusturya toprakları işgale uğradı.
- Japonya ABD işgaline uğradı.
- SSCB'nin Avrupa'daki saygınlığı arttı.
- Avrupa merkezli uluslararası sistem sona erdi. ABD büyük bir güç olarak sahne aldı. (Atom bombasına sahip olması, IMF'nin ve BM'nin merkezinin ABD olması)
- BM kuruldu.

NOT: Temeli Atlantik Bildirisi'nde atıldı.

- Moskova Konferansı'nda kurulması yönünde anlaşmaya varıldı.
- 1944 Washington'da teşkilatın taslak biçimi, görevi ve yetkileri belirlendi.
- Yalta Konferansı'nda Mihver Devletleri'ne savaş ilan edenlerin BM'ye üye olarak alınacakları belirtildi.
- San Francisco Konferansı ile BM kuruldu.

B. Ekonomik Sonuçlar

- Üretim, ticaret geriledi. Fiyatlar yükseldi, kamu borçları arttı.
- Dolar, altın yerine kullanılabilen uluslararası para birimi oldu.
- IMF kuruldu. (Washington)
- Uluslararası İmar ve Kalkınma Bankası kuruldu.

NOT: İkinci Dünya Savaşı sonrası toparlanma dönemi, Birinci Dünya Savaşı'na göre çok daha hızlı gerçekleşmiştir.

C. Toplumsal Sonuçlar:

- Savaş sırasında cephe gerisinde birçok insan hayatını kaybetti.
- Avrupa ve Asya'da çeşitli nüfus hareketleri görüldü.
- Savaş sırasındaki insan hakları ihlalleri, toplumlarda telafisi zor izler bıraktı.

- Savaş suçlarının tespitine ve suçluların yargılanmasına Postdam Konferansı'nda karar verildi.
- Suçlular Nürnberg Mahkemelerinde yargıldılar.
- Savaş sırasında işlenen suçlar soykırım olarak kabul edildi.
- 1948'de BM İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'ni kabul etti.

Savaş Yıllarında Türkiye

- Savaş yıllarında izlenen ekonomik politika:

Büyüme ve gelişmeyi hızlandırmaktan ziyade; mal darlığını hafifletmek, fiyat artışlarını frenlemek, kara borsayla mücadele etmek ve sosyal adaleti sağlamak.

- Yersiz fiyat yükselmelerine engel olmak amacıyla fiyatı yükseltilem maddelere narh koyuldu.
- 1940-1942 Milli Korunma Kanunu çıkarıldı. Bu kanunla üretim, dağıtım ve tüketim ilişkileri tümüyle devlet kontrolüne alındı.
- Bu kanuna dayanarak Petrol Ofisi, Et ve Balık Kurumu gibi bazı kurumlar oluşturuldu.

- 1942'de karne uygulamasına geçildi.
- Ticaret Ofisi ve İaşe Müsteşarlığı kuruldu.
- 1942'de Varlık Vergisi Kanunu, 1944'te Toprak Mahsülleri Vergisi konuldu.

- Edebiyatta sosyal gerçekçilik akımı etkili oldu.
- Şiirde serbest nazım $\implies$ Garip Akımı
- 1940'da İstanbul Konservatuarı

Savaş Yıllarında Dış Politika:

- Savaş yıllarında hem Mihver hem de Müttefik devletler Türkiye'yi kendi yanlarında savaşa sokmaya çalıştılar.
- İtalya'nın Arnavutluk'u işgal etmesi Türkiye'yi İngiltere ve Fransa ile yakınlaştırdı.
- Türkiye'nin askeri ve ekonomik yönden zayıf olması yardım isteme ihtimalini kuvvetlendirince görüşmeler zayıfladı.

- SSCB'nin Almanya ile ittifak imzalaması Türkiye'yi yol ayrımına getirdi.
- Türkiye SSCB'nin daveti üzerine 1939'da Moskova'ya gitti. SSCB'nin Boğazlar'da ayrıcalık ve söz hakkı istemesi sonucu görüşmeler olumsuz sonuçlandı.
- 19 Ekim 1939'da İngiltere ve Fransa ile Karşılıklı Yardım Antlaşması imzalandı.

NOT: İtalya'nın İngiltere ve Fransa'ya savaş açmasıyla antlaşmada öngörülen durum ortaya çıktı. Sovyetler'le karşı karşıya gelmek istemeyen Türkiye, kendisine vadedilen yardımın gerçekleştirilmediğini öne sürerek müttefik devletlerin ittifak teklifine olumlu yanıt vermedi.

- 1940 yılı sonlarına doğru başlayan Alman-Rus rekabeti, Sovyetlerle ilişkilerin yumuşamasına neden oldu.
- 18 Haziran 1941'de Almanya ile saldırmazlık antlaşması imzalandı.
- 30 Ocak 1943'te İngiltere ile Adana Görüşmeleri gerçekleşti.
- İngiltere ve Türkiye dışişleri bakanları Kahire'de bir araya geldiler. (5 Kasım 1943)

- 4-6 Aralık 1943 Kahire Görüşmeleri'nde İnönü, Roosevelt ve Churchill bir araya geldi.
- Türkiye, San Francisco Konferansı'na katılabilmek ve BM üyesi olabilmek için Almanya'ya savaş açtı. Fakat savaş ilanı sadece simgesel bir hareket olarak kaldı.